

1. UVOD

Početak preventivne medicine u Srbiji, kao i prvi pokušaji rada organizovane zdravstvene službe, obično se vezuju za događaje od pre 164 godine za donošenje Sretenjskog ustava (1835) i ustavne promene (1838/39), kojima su udareni temelji srpske državnosti.

Međutim, začetke organizovane zdravstvene službe i preventivnih aktivnosti, identifikujemo u delatnosti onih naših poslenika, koji u davnoj prošlosti Srbije izmisliše i u ruke ljudi staviše kašiku i viljušku(XI vek) postaviše norme i utvrdiše uputstvo kako se grade gradovi za odbranu, ali i za život (XIII) vek, propisaše sanitarno-higijenske standarde o tome gde, šta i kako može biti izgrađeno, odakle se može koristiti voda za piće, gde i kako vršiti sahranjivanje mrtvih (XVII vek), kako se braniti od morija koje su harale narodom. Poseban doprinos organizovanoj zaštiti zdravlja, dali su Krmčija Svetog Save, kao prvi akt koji reguliše socijalno staranje, Dušanov zakonik, kao zbirka propisa koji uređuju širok spektar oblasti od kojih u manjoj ili većoj meri zavisi zdravlje ljudi, zbornik srednjovekovnih medicinskih propisa poznat pod nazivom Hilendarski medicinski kodeks, Rudarski zakon despota Stefana Lazarevića o obaveznom provetravanju rudarskih okana, koji propisuje način na koji se mora čuvati zdravlje zaposlenih u jednoj značajnijoj privrednoj delatnosti toga vremena.